

СИХЪУ Гошнагъу.

ЯщылакIэ зыщагъэгъозагъ

УФСИН-м икъутамэу АР-м щыIэ Мыекъопэ колониим епхыгъэ попечительскэ Советым тыгъуасэ зэхэсыгъо иIагъ. Ащ хэлэжыагъэх АР-м IофшIэ-нымкIэ ыкIи социальнэ хэхъоныгъэм-кIэ иминистрэу Наталья Широковар,

АР-м гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ иминистрэу Беданыкъо Рэмэзанэ, Мыекъопэ администрацием ипашэ игуадзэу Сергей Стельмах, АР-м псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ иминистрэ игуадзэу Чэужь Нателлэ, АР-м физ-

культурэмкIэ ыкIи спортымкIэ иминистрэ игуадзэу Джарымэкъо Юрэ, колониим ипашэу Джарымэ СултIанэ, нэмыкIхэр.

Зэхэсыгъор зезыщэгъэ Наталья Широковам блэкIыгъэ зэлукIэгъухэм къащалэгъыгъэ упчIэхэр къызэрэуагъоигъэхэм агу къыгъэкIыжыгъэх. Джащ фэдэу кIэлэ Iэтахъохэр зыщыпсэурэ ыкIи зыщеджэхэр унэхэр зэрагъэцэкIэжыгъэхэм зэригъэрэзагъэхэр къыIуагъ.

Ащ ыуж Беданыкъо Рэмэзанэ колониим шапIурэ кIэлэ Iэтахъохэм яегъэджэн зэрэзэхашэрэр къыIотэнэу гуычIэ ратыгъ. Ащ къызэриIуагъэмкIэ, Мыекъопэ колониим егъэджэныр лицензи-ем ишапхъэхэм атетэу щызэхашэ. Программэм къызэрэдилгытэрэмкIэ, ащ чIэхсхэм зэкIэми гурыт гъэсэныгъэ зэрагъэгъотын альэкIышт. Документхэм къызэраушыхъатырэмкIэ, егъэджэным пылъ Iофыгъохэр дэгъоу мыщ щызэ-шуахынэу амал яI.

Нэужым Чэужь Нателлэ медицинэм

ыльэныкъокIэ колониим изытет фэгъэ-хыгъэ зэфэхьысыжъэу ашIыгъэхэм къызэрэуагъоигъэхэр ащигъэгъозагъ. Медицинэ кабинетым апэрэ IэпыIэгъу узэрафэхуышт пкыгъохэр зэрэчIэлыр, ау икъу фэдизэу Iэзэгъу уцхэр зэрамыIэхэр къыIуагъ. Джащ фэдэу илъэс къэс колониим шапIухэрэм япсауныгъэ изытет зэрэшауплэкIурэр ыкIи специ-листэу ахэм къяплъын фаемэ япчъа-гъэ зэрэхагъэхъон фаер игуычIэ къы-щыхыгъэщыгъ.

Ащ лъыпыдзагъэу Джарымэ СултIан колониим шаIыгъэхэм япсауныгъэ изытет зэрэфэсакъыхэрэр къыIуагъ. Джащ фэдэу егъэджэным ыльэныкъокIэ апшгъэрэ классхэм арысхэм илъэс къэс ушэтынхэр зэрафызэхашэхэрэр ыкIи аттестатхэр зэраратыжхэрэр къыIуагъ.

КIэлэ Iэтахъохэм ящыIэныгъэ на-хьышIум ыльэныкъокIэ зэхъокIыныгъэ-хэр фэхъунхэм пае къызэрэуагъоигъэхэм анахь шъхьалэу къыхагъэщыгъэхэр зэрэзэшIуахынхэ фаер зэхыхэм зэфэ-хьысыжъэу фэхъугъ.

ДАУТЭ Анжел.

Сурэтыр Iэшыгъэ Аслъан къыты-рихыгъ.

СУРЭТЫШIХЭМРЭ ЛЪЭХЪАНЫМРЭ

Мыекъуапэ къыщагъэлъэгъошт

Культурэмрэ искусствэмрэ яшIуагъэкIэ Краснодар краимрэ Адыгеимрэ язэпхыныгъэхэр нахь мэпытэх. Краснодар краим культурэмкIэ и ГъэlorышIаплэрэ Урысые Федерацием исурэтышIмэ я Союз хэхъэрэ край общественнэ зэхыхэмрэ изобразительнэ искусствэмкIэ я IХ-рэ шъолгыр зэнэкъокъоу «Биеннале-2009»-м икIэуххэр зэфэхьысыжыгъэх.

Адыгэ Республикэм исурэтышIмэ я Союз апэрэу зэнэкъокъухэм арагъэблэгъагъ. ТиреспубликэкIэ жюриим хагъэхьагъэмэ ащыщыгъэх АР-м культурэмкIэ и Министертвэ иотдел ипашэу Шэуджэн Бэлэ, Адыгеим исурэтышIмэ я Союз итхьаматэу Хъуажь Рэмэзанэ, АР-м исурэтышI цIэрыIоу Бырсыр Абдулахъ.

Адыгеим щышэу Эдуард Овчаренкэм живописымкIэ апэрэ чIыпIэр къыфагъэшъошагъ, Александр Манакъ-ян ятIонэрэ чIыпIэр къыдихыгъ. Урысыем инароднэ сурэтышIэу Къат Теуцожь графикэмкIэ ятIонэрэ чIыпIэр къыххыгъ. Бгъэфедэн плэкIырэ искусствэмкIэ зэнэкъо-къум хэлэжыагъ сурэтышI ныбжьыкIэу Елизавета Коломийцевар. Ащ искусствэхэмкIэ Адыгэ республикэ колледжыр къыухыгъ, Адыгэ къралыгъо университе-тым искусствэхэмкIэ институт ишIэныгъэ щыхегъахъо. Е. Коломийцевам ятIонэрэ чIыпIэр къызэрэфагъэшъо-шагъэр гъэхъэгъэ инкIэ фэтэлъэгъу.

Адыгеим исурэтышI цIэрыIоу Цэй Евгений ышIэкIэ АР-м культурэмкIэ и Министерствэ ыгъэнэфэгъэ шIу-хьафтыныр Лусина Джанян фагъэшъошагъ.

Сурэтхэм якъэгъэлъэгъон Краснодар гъэшIэгъонэу щыкIуагъ. Жюриим къыхихыгъэ сурэт анахь дэгъухэр КъокIыплэм щыпсэурэ лъэпкъмэ ямузееу Мыекъуапэ дэтым къыщагъэлъэгъонхэу зэхэщакIохэр пэшIоры-гъэшъэу ззэгъыгъэх. Шэуджэн Бэлэ къызэрэтиIуагъэм-кIэ, тыгъэгъазэм и 18-м къэгъэлъэгъонхэр Краснодар щызэфашIыжыщтых. Ащ ыуж сурэтэу жюриим къы-хихыгъэхэр Мыекъуапэ къыщагъэлъэгъоштх.

САХЪИДЭКЪО Нурбий.

Сурэтым итыр: апэрэ чIыпIэр къыдзыхыгъэ сурэ-тышI цIэрыIоу Эдуард Овчаренкэр.

КЪЭБАРЫКIЭХЭР

Саламатиным ыцIэкIэ

БзэджэшIагъэ зезыхьагъэхэм пшъэдэкIыжъ ягъэхьыгъэнымкIэ Федеральнэ къулыкъум АР-мкIэ и ГъэlorышIаплэ кIэщакIо зыфэхъугъэ зэнэкъокъу каратэмкIэ блэкIыгъэ тхьамафэм Адыгеим щыкIуагъ. Къулыкъум исатырхэм ахэтыгъэу, 2000-рэ илъэсым къалэу Грознэр шъхьафит ашIыжыгъэ, хэкIодэгъэ Алексей Саламатиным ыцIэкIэ ар зэхэщэгъагъ.

Чэчэн ыкIи Ингуш респуб-ликэхэм, Краснодар краим, Адыгеим каратэмкIэ яклуб-хэм защызыгъэсэхэрэ нбгыри 170-м ехъу зэнэкъокъум хэлэ-жыагъ. Мыекъуапэ икаратист-хэр анахь лъэшэу къычIэкIы-гъэх, ахэм апэрэ чIыпIэр аубы-тыгъ. Краснодар ыкIи Красно-

дар краим якомандэхэр ятIонэрэ ыкIи ящэнэрэ хъугъэх. Турнирым теклоныгъэр къыщыдзыхыгъэ-хэми зэкIэ хэлэжыагъэхэми ме-дальхэмрэ дипломхэмрэ ара-тыгъэх.

Ветеранхэм я Урысые обще-ственнэ организациеу «Боевое братство» зыфиIорэм Алексей

Саламатиным ишъхьэгъусэ нэ-пэеплэ тамыгъэу «Семья по-гибшего защитника Отечест-ва» зыфиIорэр къыфигъэшъо-шагъ. Валентина Саламатина УФСИН-м иIофышIэхэми зэкIэ зэнэкъокъум хэлэжыагъэхэми закыфигъазэзэ «тхьашъуегъэ-псэу» къарыIуагъ, гъэхьагъэхэр ашIыххэзэ, лъыкIотэнхэу къафэ-лъэIуагъ.

ЦЭЙ Нэфым.

БзэджэшIагъэ зезыхьагъэ-хэм пшъэдэкIыжъ ягъэ-хьыгъэнымкIэ Федераль-нэ къулыкъум АР-мкIэ и ГъэlorышIаплэ ипрессе-къулыкъу иIофышI.

Ащыгъупшэхэрэп, ренэу альэлэсых

зэдыхагъэунэфыкIырэ мэфэкI-хэр къызысыхэкIэ, мыхэм та-щыгъупшэрэп, ренэу анаI къыт-тет. Биарым илъэхъан тиоб-ществэ хэтхэм апае къытфашэ-гъагъ крупэ зэфэшхьафхэр, шъоушыгъу, тхъу зыфэпIошт-хэр. Мары бэмышIэу быслы-мэнхэм хагъэунэфыкIыгъ Къур-мэныр. Джащ фэдэу джыри та-щыгъупшагъэп, лы килограмм тIурытIурэ фыгу килограммрэ зэрылгъэ IалгъэмкIэ 35-рэ дин-лэжхэм къытфашагъ. Тэри, ха-бзэ зэрэхъугъэу, ахэр анахь тхьа-мыкIэу тиорганизацие хэтхэм, сабий цыкIухэр зыпIухэрэм, сымаджэхэм афэдгощыгъэх.

Урыси, адыги тиобществэ хэ-тых, ау ащ емылгытыгъэу, Iахьхэр яттыгъэх. Лъэпкъэу зы-щыщхэмкIэ, динэу алэжырэм-кIэ зэхэдз амышIэу чIыпIэ кIын ит цыфхэм IэпыIэгъу зэрафэ-хъухэрэм пае Мыекъопэ гупчэ

мэщытым щылажэхэрэм лъэ-шэу тафэраз, адыгэм сыдигъуи тхьамыкIэм, сымаджэм деIэ-ныр илъэпкъ шэнэу зэрэщы-тыгъэр ахэм зыщагъэгъупшэ-рэп, щысэшIу къагъэлъагъо.

Тхьэм псауныгъэ къарет, япсэпэшIагъэ аферэгъэбагъу. Цыф гукIэгъур кIочIэшху, ащ непэ шыкIэрэп макIэп.

Нэхэе Руслъан тызыщигъэ-гъозэгъэ къэбарым мэхъанэ икъу езымытыни, ащ фэдизэу игугъу пшIыныр имыщыкIагъэу зы-лгытэни къыкIыкIын, ау зипса-уныгъэ пыч фэхъугъэ цыфхэм агу кыкIырэ гуычIэхэр къы-шъулъыдгъэлэсыжынын фаеу тлытагъэ, ахэм афэдэхэр къы-зэрэдготхэр, къызэрэддэпсэхэр-рэр, тигукIэгъу зэрящыкIагъэр джыри зэ шъугу къэдгъэкIы-жыным пае.

ЖАКIЭМЫКЪО
Аминэт.

Хэгъэгъу зэошхом иветеранэу Нэгъой Аскэрбий Къазый ыкъом идунай зэрихъожыгъэр лъэ-шэу гухэкI щыхъоу Адыгэ Республикэм иветеранхэм я Совет ащ иунагъо ыкIи иIахьылхэм афэ-тхьаусыхэ.

АР-м иветеранхэм я Совет итхьаматэу Г. В. Барташук.

(Къызыкълъыкълорэр
тыгъэгъазэм и 8-м
къыдэкълъгъэ номерым ит).

— Уятэ Къарэ ишыкълэпщынэ нычхъапэ тедэлун, лыжъ лүш лэджи шысакло кыххашт. Къэбарыжхэр ттхъакълумэ къи-
ломи, тигъэтхъэн. Сицхыкълугъор
адзэгъакуагъ адыгэхэм, сыгу
икълыштхэп сепсэуфэ. Адыгэхэм
хъакълэм пчэн шыпс рамыгъэ-
шхымы, сэ сыолъэлү нычхъапэ
тыхэбгъэлэнклэ, сиклас мээпчэ-
нылыр. — Узэрэфай. Хъакълэм
ифитыныгъэ сэрджэ мыухыжъ.

Джэф дэклэмэ къызэрэты-
щтыгъэм кълимыгъахъуу къы-
гъээзжыгъэ, дэмыкължыгъуу
шэн къыштагъ. Изекълуклэ зы-
фыхыщтыр Тыкъэм ымышлэу,
иубзэ регъэхъуми, тыгъужыр
зытетым текълыщтыгъэп, гу-
къауу илэр къэшлэгъоагъ. Ишэн
дэгъоу зышлэрэ закъор къу-
лайклэ дэпсэуэ, унагъом шыш-
хэм къызэрафыщтытым лъып-
лэщтыгъ. Зэкълэхэмклэ гушлү-
бзыугъ, ишлүшхуагъэр Тла-
хъужъ. Ныбджэгъу шыпкъэ
зэфэхугъэхъу, зетемышлэхэмэ
зэфээшхъуу шэн къаштагъ.
Тлахъужы дэхэкълаеу зыри-
щыгъ. Ыпкъыны-лынхэр нахъ
зэхугуфыкълыгъэхъу, лыпкъым
иуцоным енэцлы хъугъэ. Ымакъл
клэлэ нэшанхэр члини
къэгъумыгъ, шхэнэ, гушлүа-
гъоу зызэрэзэблихъурэм ятэ гу
лытагъ. Гуапэр иеу альпылэ-
щтыгъ апкъ иуцуагъэхъу Джэф-
рэ Тлахъужыр зэрэзэрэлъы-
тэжхэрэм.

Тлахъужъ дэмысэу Джэф
къызытефэжыклэ, къыгъоты-
жыты, зэгъусэхъу къагъээз-
жыщтыгъ. Елэй-лъэнри, лэ
щифэнри хигъэкълыгъэу, зыты-
риубытэгъэ шапхъэхэм ате-
кълыщтыгъэп клалэр, зэрэтыгъу-
жыр шымыгъушшэу, лы цыны
такъырыр пгыохыщтыгъ. А
зыр ары унагъомклэ нахъ пэб-
лагъэу Джэф илагъэр. Былы-
мэу шагум дэтхэри къыухъэ-
щтыгъ, ячылпэхэр зэпчыжы-
гъэхэм. Адрэхэри къесэжы-
гъэхъу шылэми-шымылэми
къырадзэщтыгъэп. Сыд хъу-
гъэми, дэгъоу фыщытхэми,
къызэхкълырэр ымышлэу, ыгу
егъушщтыгъ, ылъэгъу къэс
ицхыкълугъор ынэгъу клэкълы-
щтыгъ.

— Некло, Джэф, типщып-
клэ тыгъакълуи, тэгъэукъэбз.
Пшлэхэнэп псэуплэджэ хэтхы-
жынджи мэху.

Къедэлурэ зэпытыр игъоми-
игъуаджэми къызыжыгъэхъу
ыуж кыххыгъ. Дэх ямылэу,
ягъогу нафэти, зэготхъу апэ-
рагъухъу, нэсыфэхэклэ загъэ-
псэфыгъэп.

— Тыкъэсыгъ. Шэуаджэхэр
къытфэмыкълэхэмэ, тилоф дэ-
гъоу хэдгъэкълыт. Ушэкълон е унэ
жыы клэгъэуу уфит.

Хъушыкълыгъэ, Джэф чы-
гышхохэм акъогуу зышлэу.
Тхэмафэ фэдизрэ Тыкъэр кон-
дэ теупкълым, гъогу шыныым,
чэл гъэпсыным апылбгъыгъ.
Илхъапэлэ лүт чыгышхохэр
къэуухъан фэягъэ. Ахэмэ хэ-
хъапэлэр гъотыгъуае ашлы-
щтыгъ, умышлэпэмэ, мафэкъл
егуцэфэгъоагъ гъолу лонтлэ-
щантлэу пхыриупкълыгъэм. Пы-
ржыгъэ мээшхом ыкълыб
лъыкълэ-псыкълэ узышлэрэ хъа-
мышхутлэр къэкълыба, шыхъапы-
рыбыбыкълырэ бзыухэм ащхъу
дэфэн амылэкълынэу гъэпы-
тагъэ. Пэнэ мэлум ухъхъани
ухэплэни умылэкълынэу ку-
дагъэ, риупкълыгъэхэр къы-
луисуижыгъэ, хъхъапэлэр зэф-
ишлыжыщтыгъ. Мээныкълуу
зыкъээзгъышхэр мээшхор ды-

сэу тауташым цыпитлүмклэ
еоллэжыщтыгъ. Джары чы-
плэм тауташклэ зыкъледжагъэр
шэкълужыр. Чыплэклэу кыхи-
хыгъэм ыхэ нахы ылупэ на-
хыежыгъ. Ащклэи пщып-
клэм утехъан плэкълыщтыгъэп.
Чэлыри хъоо-пщауу, илъэга-
гъэкълэ ежъ тегъэпсыкълыгъэу
ышлэу. Къыкълэмыщхынэу
ыбгъэжы, осу уайи шынгъуа-
гъэп.

Хъаку итмэ, кълымафэри
щипхын. Зэлэбэкълмэ, зыфаер
зэкълэ мээым зэрэхыгъотэщтым
къыгъэгъушхуагъэу етлысэхы,
ошъогуу иплъагъ. Огу къар-
гъом къаз макъэхэр къылукълы-
гъэх. Зытамэ памыупкълыгъэ
унэгъо къазхэр къыблэм быбы-
жыщтыгъэх. Уналэ затепхыклэ
хъэ хэбасэ хъухъу зэрэхъа-
жыхэрэр ышхъэ къеуагъ.
Чыылэ-чыылэу Джэф ыгу къа-
гъэкълыгъ. Шхъадж илэпкъ
еожы, къолэбзыухэри хъакълэ-
къуакълэхэри аль хэлъым рэпсэ-
ух, ащ бгъэшлэгъон хэлъэп.
Къужъэе лъапсэм исэу уашъом
бэрэ дэплъыагъ, къаз клый
макъэхэри клодыжыгъэх, ду-
наир гуклэ зэригъафэзэ къэбэ-
лэрэгъи, зэрэзетесэу шхъау-

хыщтыр ымышлэу, зыдэгъу-
шылэни шымылэу зэтенагъ.
Пклэнчэп янэ зыкълызэрэригъэ-
лээгъурэ зэпытыр. Анахъ пэб-
лагъэу зыгу къыфэгъурэр ду-
най шхъаф шылэми, къыфэ-
сакъы, пкълыхкълэ ыуж икълрэп.
Дунаитлур зэрэзэпхыгъэр инэ-
нэжъ бэрэ къыфилуатэщтыгъ.
Пкълыххэм къарыкълыхэрэмклэ
ыгъэсэгъагъ, янэ къызэрэфэ-
гумэкълырэм гъэнэфагъэу лэф
пылэми, шлү зэрэхъушщтым
ицыхъэ телъыгъ.

Машлоу упэбжэжыгъэм
чыпэ гъугъэхэр пилъхъагъэх,
ахэм акълыу чыгъэе гъумхэр
атырилхъэхы, зэкълэгъэблэ-
жыгъ. Джэдыгу клакор зыты-
риубгъуи, пкълыххэр ышхъэ
ригъэкълынэу, хъкълэ-бгъоклонэу
ипщыплэ текълыгъ.

Къолэбзыухъу чэщ реным
къыблэм быбыжыхэрэм ама-
къэ ытхъакълумэ икълыгъэп.
Къазхэм яклый макъэрэ къэрэ-
ухэм язэпэдджэжыгъэр зыгъат-
хэрэр. Къэрэухэм амэкъэ дэгъу
зыхэкълэклэн шылэп. Лъагъу
мэбыбыхъэш, ошъогуу къи-
лүклхъу къышхъу.

Уашгор рэхъатыжы, бзыу-

рилъэгъуагъ, ау фэягъэп, щэрэ
ылуи, ебгъукълуагъ. Чыгъэе-
шхом ычлэгъ мышкълур зэты-
рагъэтэкъоу къошыр лэтэхъо
отэр члэтыгъ. Ахэми Тыкъэм
къадиухъагъ. Бгъэшхъо цы-
кълур бзыумэ ахауи, зы къахи-
утыгъ, чыгъ къутамэм тесэу
зэлитхыгъэ, ешхы. Ардэдэм
мээзатакъэр кондэ къогуу
къыкълэуэтыгъ. Пчэдыжыпэ
тыгъэм пэшлэты, идахэ дахэ
хэгъахъо. Пщэрын фэе, кынкълэ
зештэ. Тыкъэр псынклэу клэ-
лыуи, мээзатакъэр къыригъэ-
фэхыгъ, ыпшэе пиупкълэ,
лалымэкълым рилъхъагъ, кыу-
шэкълугъэр икълунклэ ылыты,
къежэжыгъ.

Тыгъэм пэшлэтрэ бэджэхъу
быбатэрэр тыжыныпс егъэ-
шъуагъэу ынэлү къибыби
зыкълызырешэкълым, шъабэу
зытырихыжыгъ. Тхъамфитлү
горэм джыри ошлүшт, зэхихы-
жэуу зэриложыгъ. Къушхъэр
благъэми, шхъашыгуиыгъэу
къэлъагъорэп, ос шыгухэм гур
къагъэчэфэу тыгъэнэбзыймэ
къахъажыукълых. Ылбэкъо пы-
тэхэр ыгъэжхъээ, лыи зышлү-
гъор пщыплэм къытехъажыгъ.

КЪАТ Теуцожъ

ДЖЭФ

Повесть

къи, пкълыхъапэмэ нэфаплэми
фызэхэмыфэу ицхыкълугъом
хилгъэсагъ. Ащ чыкълэи ищылэ-
ныгъэ илъэсхэмклэ аблэлъэ-
тыгъ. Тыгъужъ анэу ыукълыгъэр
къэхъужыгъэу, ыцхэр ылышл
къыхигъэнагъэхъу, къытхъалэу
къышлэштыгъ. Дэштэ-даом
хэтэу, пклэнтлэпсыр къыпызэу
къэлъэтагъ. Зиллэужыгъори
зыдэщылэри къыгурымылоу
тлэкълурэ щыси, иакълыл къэ-
кълэжыгъ, пэкълэжыгъэр зэрэ-
пкълыхъым клэгъушлужъу, ынаплэ
зэтрилъхъажыгъ, ау хэчъые-
жыны ылбэкълыгъэп. Къэтэджи,
лэгъо-благъор зэригъэшлэнэу
ежъагъ.

Апэрэ мафэм ылбэгъугъэм
хэгъэхъо хъатэ фишлыгъэп.
Чэлым пэчыжыкълаеу къызы-
дикълырэри зыдакорэри гъуэнэ-
фыгуаеу псы речэкъл цхыкълу
луклагъ. Псы лэшлү къабз,
чэндж, къалыркълэбыр чли-
гъэбын зэрилъэкълыщтым ыгъэ-
рзагъэу, щэижъ гъугъэ лалл
къыритхы, къыгъээзжыгъ.
Гъолыплэкълэ ыгъэнэфэгъэ
чыплэм щызэригъэзафи, чэлым
къелыжыгъэ мэкъу шъабэр
тыриутэжыгъ. Джэф ыми
ыпси къэурэп, зигъэшлүныр
имыщыпашлэми, мэгумэкълы.
Зигъэгъуси къуаджэм клэжы-
гъэнклэ мэхъу, ищырхэм адэжъ
зыригъэхыгъэнклэи пшлэнэп.
Етлани тхъакълумкълыхъэ къэ-
хыныри зэпигъэгъу, ежымы
игъомылэ ыухыгъ. Игъусэ
къэкълэжымы-къэмыкълэжымы,
шыкълухэри лэгъуи гори чылэм
къырихынхэ фай. Тхъакълумкълы-
хъэ гъэлышлэгъэми уезэщын-
ба... Джахэм ягупшысэзэ,
Тыкъэр ымышлахъу хэчъые-
жыгъ.

Пкълыххэм пидзэжыгъуу зыкълэ
кыхэкълыгъэп, а зыр ятлонэрэу
ылбэгъужыгъэуу ышлэжэрэп,
ау мызыгъогуу икълэлэгъури яни
ынэлү клэкълыгъэх.

Чэщыгум къызушщым, зыфи-

хэм амакъэ зэкълэжыгъым, нэ-
фылгъэр къызэкълычынэу ригъэ-
жэгъагъ. Мээыри къэушыжы,
тыныужыр ытэмэшхохэмклэ
жыр зэлибзызэ къэбыби, ынэ
ин хъураехэр къылапыклхъу
Тыкъэм къылуллыхъагъ, ар-
дэдэми зилэтыжы, чыгъхэм
ахэкълэджыгъ. Мээыри пцлэнэ
хъазыр хъугъэ, пклэшхэр зэ-
тэкълэжыгъэ чыгыр шына-
хыб. Чэп лъэш къызехкълэ
зэкълэри къыушлэнышт.

Къэмылэгъорэ тыгъэм шлун-
кълыр зэбгырыфэзэ, уапашхъэ
итыр зэхэшлыкълы хъугъэ. Ащ
даклоу псэ зыпыгъэу мээым хэ-
сыр зэкълэ къыдэушыжыгъэзэ,
къызэхэтэдджэгъэ макъэхэр куп
орэдым фэдагъэх. Муары, бэ-
джэ шхъэцацэр къэлъагъуи,
куандэм хэкълэджыгъ, мээ
хытлү ыужыклэ кыкълэ, блэу-
шыкълыгъэх.

Чэщыр зэрэрихыгъэм Ты-
къэр рыразэу, пкълыхъэ гомы-
лүхэри щигъэзэжыгъэхъу псыхъо
цхыкълумклэ рекълэкли, зыгъа-
кълыгъ, зызэкълыщыгъ, псынклэ
хъугъэу къыгъээзжыгъ. Джэф
къызэримыгъээзжыгъэр ыш-
хъэ икълырэп, ушхъагъуу зэф-
ошхъафхэр къыфегъоты: зэ
тыгъужхъэм арегъэшхы, зэ
шакло горэ кырегъао, ибын
хэхъажыгъэуи къызшлүе-
гъэшлы, ащышэу нахъ тэрэзыр
къыфэгъотыгъэр. Иклалэ лъэш
дэдэу пыщагъэ зэрэхъугъэр
зэкълэ апшэе ешлэжыгъ, «къэкълэжыныба мыр» — ело,
сыд хъугъэми, Тлахъужъ ши-
мынэным ицыхъэ телъэу, зэгъэ-
гупсэфыжы.

Тхъамафэм зэпымыоу Ты-
къэм ышхыгъэ щэтэ гъугъэми,
къое гъугъэми ыгу къаутла-
гъэти, клэщыгъо горэ мээчэ-
ми дудакълэми къылэкълэфэ-
ным цыгъугъэу, шхончыр ыта-
мэ тырилхы, мээым хэхъагъ.
Тлэкълур кълуагъэу, гъэхъунэм
тхъакълумкълыхъэ шхонтлашэу

Шхончи лалымэкълэи зышлэхихи,
къамэмклэ лъэгъуанджэм къэсэу
машэ ритылкълыгъ, ащ чыгъэе
мэшлэшхо ришлыхъагъ. Жьо-
ку-клочлэшхоу ычлэ къынагъэм
атакъэр хилъхъагъ, тхэркъожъ
тхъапэхэр ришэкълэ. Ащ ыкълыу
етлэ шъабэ тыритакууи, машло
тыришлыхъажыгъ. Пхъэр зэ-
стыхэм, жьокум ыкълыу джыри
ятлэ тыритэкълэжы, ухэлэбэн
плэкълын охъуфэ ежагъ. Ата-
кърэ шъуагъэми фэдэу, жъагъэ-
ми ехъышхъуу зэфэдэитлоу
зэгуиупкълэ, ыкълуцл илбыр ри-
хыгъ. Цыр зэкълэ ехыгъэхъагъ,
клэщыр къыгуитхы, ыгъатхъуу
ышхыгъ, тэджыжы, лэо-лъауу
ригъэжыгъэу ыкълыбклэ зыго-
рэ къызэрэлъыплэрэр зэхи-
шлагъ. Сакълыныр члэзымынэ-
рэм, орэчэш, орэмафэ, уеплэ-
клонэу амали уахъти къыуиты-
рэр. Ибгырыпх дэгъэнэгъэ
клэрахъор къыдипхъоти, Ты-
къэм зызыригъээзжыгъ. Джэф
ышхыгъэ гъэлагъэу къылоплъы-
хъэш, ыкълыб дэт.

— А си Джэфыжъ, ухэсэ-
гъафэри, шъыдэу мэкълэнчэу
укълэсэкълэуагъ. — Иплъакълэ
ищтыкълэи фэшхъафэу егуцэ-
фагъэми, къышлэшхыгъэу
къызыжыгъэхъу, лэ щифэным
ычылпэ, цыфым фэдэу дэ-
гушылагъ.

— Сызфэгъээзжыжыгъ,
лофэлупсаумэ! Мэлаклэ оллэба?
Унэгъу зыгорэ илъя? — еуб-
зэзэ, атакъэм ыныкълэ ритыгъ,
ау нэсыгъэп.

Ылэклэ мэлаклэ мылэщты-
гъэми, ритырэм шыщ ышхы-
щтыгъ. Ныбэджэ лэф илагъэп,
оди хъугъэп. Зытетыгъэм
темыкълыгъэми, ычапэу мы-
гъушыжыгъэхэмклэ чыжъуу
къызэрикълыжыгъэр гъуашэ-
щтыгъэп.

«Умыгумэкълэ, сыпсауу сы-
къэкълэжыгъ» зыфэллоныр
къыригъэкълэу, Джэф чэл лъап-
сэм игъуалъхы, ынэхэр

ылуыцлэхы, чыыем зыритыгъ.
Тыкъэм ыгъэшлагъоу иплур
къыхэфэрэ шэнхэм джыри зы
къахъагъ, шъэфэу ыкълыбклэ
къызэрикълыгъэр зыфыхын
ышлэрэп. Ынэхэм зэгъуафэ-
щтыгъэ гухъэгужыр зэраклэ-
лым ыгъэнэшхыгъ. Шэкълэ-
жыр гъэпцлэгъоагъэ, тыгъу-
жым нахъ мымаклэу хъоршэ-
рыгъи тхъагъэпцлыгъи хэ-
лэжыгъэх, узэрэфаеу тегъэ-
пцлыкълыщтхэм ащыщыгъэп.

«Тыкъэсыгъэкълэ сенэгъуе, —
зэриложыгъ Тыкъэм, — Джэф
зыгорэ ыгу хэлэ. Къарыушлэ
ллыбланэм мыхъун ыгу къи-
хъагъэмэ, сыфырикълунэп, ау
игухэлэ сымышлэу къаигъэ
сшлынэп. Сыд ло фаеми,
къысфэкълэжыгъэба. Джынэс
сшылагъэм нахъыбэ хъунэп.
Зыфэдэ мыхъурэ шылэп зы-
луагъэр хъукуагъэп. Сызфэ-
сакълыжыным игъо къэ-
сыгъ...»

Джэф къэпцлэтраорэп. Чы-
ем хэтэу ичылпэ илэ, къы-
пыллыхэп ыкълэ. Тлэкълуи ыгу
егъу, имыхъакъ тырилхъагъэу,
зэргъуцэфэшлыэм рыклэгъо-
жъу. Джынэс яшэн зэтефэу,
лүми зэдаштэрэр нахъыбэу
къахыгъэми, джы сакълын
чыплэм фэмыхъужыкълэ ри-
гъэуцагъэш, зэфэмыгъэгъу-
жыны-зэшэкълэжыным нэсы-
гъэх. Гуклэ эсэрэмыгъэхъым
хэтхэзэ, мафэр ечэндым дэ-
хыгъ. Тыкъэм пхъэ гъугъэмэ
къахихи, чэщым афикълун фэ-
диз мэшлэ шылпэм ыгъэ-
тлыгъыгъ, ау зэхимыгъанзэ,
ахъшамым нигъэсыгъ. Къызэ-
мээхэм, яжъэм хишыхъабы-
гъэ тэп заулэ къыхихи, машло
ышлыгъ, мэшлотхъуабзэу къы-
дэоягъэм хъанэ-гъуэнэр къызэ-
пигъэнэфыжыгъ. Къэмысысэу
щылэ тыгъужыр, зыфэежъ
щымылэжъу, лэфышхоу зы-
гуллыгъэм хэкълыплэ фимыгъо-
тэу, гупшысэгъуаеу зэлъи-
штагъэу щылэ. Щэижъ лэлэ-
шхо Тыкъэм мэшлэ пашхъэм
зыфырилхъажыгъ. Джэф
илахыи къыхихи, пэчлынатлэу,
машлор азыфагоу фигъэтлы-
лыгъ.

— Некло, си Джэф, гъолы-
плэ пфэзгъэхъазырыгъ. Хъутэл
уздэщылэр. Шъэбэ-шъабэу уц
гъугъэм ухэлъын.

Гугъэмылэу Джэф къыз-
щыпши, гъолыплэм еклугъ.
Гъолыкълэжъуу илэм тетэу
зызэкълышхы, ыпкъ шэгъджашъэ
ыгъэрэхъагъыгъ, лъэкълэ пытэ-
хэм шхъэ хъурэшхор аты-
рилхыи, зигъэгупсэфыгъ.
Ишлугъу Джэф, ышлэ мэллүу,
машлом пэджэгоу ежэшъо
кълыфэр чэщым къыхэжыу-
кълэ. Ылэрэ лъакълэхэмрэ ыгу-
пэрэ зэрэфыжхэм нахъ къагъэ-
дахэ. Чэщ машлоу зыплэлым
нахъ къэгъэшъуашло. Ащ фэ-
дэу зыкълэ Тыкъэм тыгъужыр
зэпиллэхъагъэпышъ, зыкълэ
ымылэгъугъэу бэ гу зылытэ-
жыгъэр. Лъэпэ фыжыым лъэб-
жэ чан шлуцлэхэр къыхэщып.
Ыклэ клэкоу зыкълэупкълэгъэп,
къызыщылэтынэм тегъэпсы-
кълыгъэу ыужырэ лъакълэхэри
зыщыфаем къызыщылэтынэм
фэхъазырых. Ежъ Тыкъэри
игъолыплэ еклужыи, джэдыгур
зытрихъуагъ. Джэф инэплэжъу
имыкълэуу ышхъэ ыгъэтлы-
лыгъ, чыен зэрэфимытыр
зыфигъэпытэжыгъ. Бэшлагъуу
егупшысэгъахэти, тегушыкълэ
фэдэи зышлэзэ, якъэбар къыло-
тэнэу рихъухъагъ.

(Джыри къыкълэжыкълэушт).

Лъэпкъ искусствэмрэ ныбжьыкIэхэмрэ

НыбжьыкIэмэ я Илъэсэу дгъэклотэжьырэм гъэхъагъэу щышIыгъэхэм арыгушхорэмэ ащыщ Адыгэ къэралыгъо университетым илъэпкъ ансамблэу «Нартыр». НыбжьыкIэмэ я Дунэе фестивалэу Китаим щыкIуагъэм адыгэ къашъохэр къыщишIыгъэх, Адыгем, Краснодар краим, нэмыкIхэми ямэфэклI зэхэхъэмэ ахэлажъэзз, лъэпкъ искусствэр зэрилэтыщтым пылбгъ. Зэфэхысыжъ концертэу джырэблагъэ «Нартым» илагъэр университетым игъэклотыгъэу щыкIуагъ. Урысхэр, ермэлхэр, къэндзалхэр, адыгэхэр, Iэклиб хэгъэгумэ къарыкIыгъэ студентхэр нэгущIохэу пчыхъэзэхэхэм щытлэгъугъэх.

«НАРТЫМ» ЫЩI КЪЕГЪЭШЪЫПКЪЭЖЪЫ

«Нартым» икъэшъуакIохэу ХъапэклI Аминэт, МэщфэшIу Сусан, Нажэ Налбий, Хъакъунэ Руслан Китаим зэкIохэм Адыгэ къэралыгъо университетым иректор пIуныгъэ IофхэмкIэ игуадзэу Тыгъужь Фатимэ ягъусагъ. Адыгэ Республикэм илIыкIохэр Урысыемрэ Китаимрэ яныбжьыкIэхэм я Дунэе фестиваль зэрэхэлэжъагъэхэм тегъэгущIох. ХэгъэгущIохэм адыгэ ансамблэм гу къыщылъатэнышъ, анэх хэхыгъэ концертхэм, зэлукIэгъу гъэшIэгъонхэм къащагъэшъонхэр сэмэркъэоп ныIа.

Адыгэ къэшъо гъэшIэгъонэу «Зыгъэлъатэр» къэшIыгъошIоп. Артистхэм жьыр акIэтэу псынIкIэу зызэрагъазэрэм дакIоу, къашъом купкIэу иIэр къызIуахыным пае шъуашъу ащыгъымы мэхъанэ имыIэу щытэп. Пэсэрэ лъэхъаным зыныбжъ хэкIотагъэмэ «Зыгъэлъатэр» къашIышIыгъэу адыгэмэ къалотэжъы. Лъэхъанэу тызыхэтэм «Зыгъэлъатэр» ныбжьыкIэмэ агъэклIэракIэ, тишэн-хабзэхэр къашъомкIэ къыралотыкIы.

ХъапэклI Аминэт, МэщфэшIу Сусанэ, Хъакъунэ Русланэ, Нажэ Налбий Китаим къышашIыгъэу «Зыгъэлъатэр» Мыекъуапэ зэрэщытагъэлэгъужьыгъэм фэшI тафэраз. Шъопсэу гъэзетымкIэ ятэлэжъы.

Къашъоу «Ислъамьер» ныбжьыкIэмэ якIас, ау шэпхъэ лъагэм диштэу зэкIэми къафэшIырэп. ХъапэклI Аминэтрэ Нажэ Налбийрэ пчэгум къызехъэхэм зэрэгумэкIыхэрэр къызыхагъэщыгъэп. ШIульэгъу къабзэм, гупшысэ дахэм «Ислъамьер» узэрэфышхэрэр къашъом ыбзэкIэ IупкIэу къалотагъ.

Зэфэхысыжъ концертыр къэзыгъэбаигъэмэ ащышIых къашъоу «Зэфаклор» къэзышIыгъэхэ Нажэ Налбий, ХъапэклI Аминэт, Бжъэц Бэлэ, ШъэфрыкIо Адамэ. Рэхъатныгъэу ахэлъымкIэ, нэплъэгъу дахэу зэфашIырэмкIэ шIульэгъуныгъэм ишъэфхэр къызэфалатэу къызышIыдгъэхъуэ, «Зэфаклор» имэхъани гукIэ тылтыIэсы тшIоигъуагъ.

Псыхъом джэ зэрэщызэпэуцугъэхэм фэгъэхыгъэу къашъор псэ пытэу къыбдэгущыIэрэм фэд. ШъхъаплъэкIо Маринэ, Тхъабысымэ Къэплъанэ, ХъакIэщыкIу Русланэ IашэкIэ узэфилъымэ лъыр бгъэчъэнэу зэрэхъуштыр, пIытр-стырыгъэм «зыхемыгъэ-лIасэу» акылыр зэкIэми апшъэ пшIын зэрэфаер, зэаохэрэм азыфагу бзылфгыгъэр къыхъэу шъхъатехъор къызыридзэкIэ Iашэр хульфыгъэмэ зэрэщыгъэзыерэр, нэмыкIхэри якъашъо хэолъагъох.

Шъонтрыпхэм атеохэрэ Шъэф-

рыкIо Адамэ, ХъакIэщыкIу Русланэ, Тхъабысымэ Къэплъанэ лъэпкъ мэкъамэхэр дахэу агъэу-гъэх. КъушъхъэчIэсхэм якъашъохэр кIалэхэм гум рихъэу къашIыгъэх. ЛIыбзыу Аслъанэ иорэдышъоу агъэфедагъэр лъэпкъ къашъом диштэу гъэпсыгъагъэ.

ШъэфрыкIо Адамэ къамэхэр пчэгум къышIычIисэхэзэу къызэрэшъогъэ шIыкIэми зэфэхысыжъ концертыр къыгъэдэхъагъ. IэпIэсэныгъэу зэригъэгъотыгъэр лъэпкъ искусствэм ибаиныгъэу къыпкырэжIы.

Пщынаоу Шорэ Муратэ, оркестрэм хэтыхэу Хъагъур Къэплъа-

нэ, Сэмэгу Геннадий, Шъынэхъо Казбек Iофышхо агъэцакIэ, лъэпкъ мэкъамэхэр амыцунтхъэхэу къырагъаIох. Ансамблэу «Нартым» къышъэшъо урыс кIалэу Иван Лебеденкэр. Тильэпкъ искусствэ ащ шIогъэшIэгъон, къашъохэмкIэ шэн-хабзэхэр, тарихыр, гум ихыкIырэу къэпIотэнхэ зэрэплъэкIышIтым мэхъэнэ ин реты.

Пшъэшъэу къэшъуакIомэ япашэр Ахътэо Светлан. Студентхэр зэригъасэхэрэм гушIуагъо хигъуатэу Светланэу къытиIуагъ. «Нартым» ихудожественнэу пащэу Шагудж Казбек тиансамблэу цIэрыIохэу «Налмэсымрэ» «Ислъамьер» къэшъуакIоу ахэтыгъ, лъэпкъ искусствэр фольклорым къышIыригъажъэзэу ныбжьыкIэмэ аригъашIэ зэрэшIоигъом тышIыгъуазэшъ, гъогу тэрэ зэрэтетыр къыкIэтIотыкIыжъын ищыкIагъэп.

Адыгэ къэралыгъо университетым иректорэу Хъунэго Рэщыдэ, пIуныгъэ IофхэмкIэ ащ игуадзэу Тыгъужь Фатимэ, нэмыкIхэу «Нартым» IэпыIэгъу къыфэхъухэрэм ансамблэм хэтхэр лъэшэу афэразэх.

«Нартым» ыщIэу къыгъэшъыпкъэжъызэ, игъэхъагъэмэ ягупсэфылIэрэп, концертхэм, фестивальхэм, мэфэклI зэхэхъэмэ зафегъахъазыры. НыбжьыкIэмэ я Илъэсэу агъэклотэжьырэм ансамблэм хэтмэ шIушIагъэу щыраIэр агъэбагъо ашIоигъу.

Сурэтхэм арытхэр: «Нартым» и зэфэхысыжъ концерт хэлэжъагъэхэр.

Футбол

Тхъаумафэм зэдешIэщтых

Мыекъуапэ футболымкIэ икIымэфэ зэнэкъокъу хэлэжъэрэ командэхэу апэрэ купым хэтхэм тыгъэгъазэм и 13-м ятIонэрэ ешIэгъухэр ялэщтых. Гъэзетеджэмэ ялэлухэр къыдэтлътэхэзэ, тхъаумафэм зэлукIэщтхэм спортыр зикIасэхэр ащытэгъэгъуазэх.

МГТУ — «Чыгушъхъ»
«Мыекъуапэ» — «Динамо»
«Урожай» — АРГ
ИФК — «Щагъдый»

ЕшIэгъухэр стадионыкIэу «Юностым» щыкIошIтых. Апэрэ зэлукIэгъур сыхъатыр 11-м аублэщт, ятIонэрэ купым хэтхэр шэмбэтым зэдешIэщтых.

НэкIубгъом итхэр зыгъэхъазырыгъэр ЕМТИЛЪ Нурбий.

Зэхэзыщагъэхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрэхэм
я Кабинет

КъыдзыгъэкIырэр:
Адыгэ Республикэм
лъэпкъ IофхэмкIэ,
Iэклиб къэралхэм
ащыпсэурэ тильэп-
къэгъухэм адыраIэ
зэпхыныгъэхэмкIэ
ыкли къэбар жъу-
гъэм иамалхэмкIэ
и Комитет
Адресыр: ур. Крес-
тьянскэр, 236

Редактор
шъхъалэр

ДЭРБЭ
ТИМУР

Редакциер
зыхъушIыр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

редактор шъхъалэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,

редактор гуадзэр-
пшъэдэкIыжъ зы-
хырэ секретарыр:
52-16-77.

E-mail:

adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-
гъэр:

Урысые Федерацием
хэутын IофхэмкIэ,
телерадиокъэтын-
хэмкIэ ыкли зэлы-
IэсыкIэ амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыIыпIэу гъэло-
рышIапI, зэраушыха-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Гъэзетым къыхиу-
тыхэрэм мышъып-
къагъэу къахафэ-
хэрэмкIэ къэзыт-
хыгъэхэм пшъэдэ-
кIыжъ ахы. Къа-
тхэхэрэмрэ гъэзе-
тым щылажъэхэр
рэмрэ яеплбгъэ
зэтемыфэн ылъэ-
кIышIт. Гъэзет-
еджэхэм къыт-
фагъэхырэ тхы-
гъэхэр зэхэтфы-
хэрэп ыкли къэ-
зытхыгъэхэм
аIэклIэдгъэхъа-
жъыхэрэп.

Зышыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр
5664
Индексхэр
52161
52162
Зак. 4340

Хэутыным
узшыкIэтхэнэу щыт
уахътэр
Сыхъатыр 18.00
Зышыхъатхэгъэхэ
уахътэр
Сыхъатыр 18.00